

يىل : ۱ صاي ۶

يىللىقى

عثمانلى مملەكتى ايچىن ۱۲ غروش
روسىيە و عجمستان ايچىن ۲ روبلە
باشقا مملەكتلر ايچىن ۵ فرانك

صايدىسى ۱۰ پارا

تۈرك سوزى

خلقه دوغرو كېتىك ، خلق ايچون چاليشمق . . .

هفتده بر « تۈرك يوردى » طرفندە يېقاربىلير

مدىرى جلال سامىر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانيه

جاده سنده ۴۰ نومرولى

« تۈرك يوردى »

پنجشنبه ۱۵ مائس ۱۳۳۰

بو صايدەكى بازىلر :

اجتماعى مصاحبه : دستور يا جهالت ! ، آقا گوندوز * شعر : قوشما ، تارخان * اصناف ايچىن ترقى يوللارى (۱) : چفتجى
لونجىلارى و ياپىدقلىرى خدمتلىر ، فائق * خلقه تاصيل آكلاته جىغز ؟ آ . ح * تۈرك دنيا سنده ، ت . س * مىلى حكايه : تۈرك چوجوغى ،
عمر سيف الدين . عجبا يازدقلىرىمىز آ كلاشيليورمى ؟ (قارىقاتور)

تورک چوجوغى

ناصیل ئولدى

باشى ۵ نجى صايىده

— دىگىلە بنى يا وروم ، دىيە باشلادى ، سىڭا توركىيە يى
و غەرب توركلرينىڭ ھالىنى آڭلاتىم . بزم ھۆكۈمەتمىزى
تاسىس ايدىن ارطوغرول و عثمان اوغوللىرى توراندن ،
خراساندن ، آلتون داغندىن قالقاراق آنادولويه گىتمىشلر
آنادولودە نەقادار تورك وارسە ، سىلچوقى و باشقەلرى ..
ھېسنى قىلچ قوتىلە بىرلەشدىر مىشلر . صوگرا آوروپايە
گىچە مىشلر . اورادە روم ، آرناوود ، بولغار ، صرپ
گىچى مىللىرى اسىر ايتىمىشلر . مىللىكلىرىنى آلمىشلر . داھا
صوگرا چوق قوتلە نىنچە سورىيە و عربىستانى آلاراق
اورالردە انتظامسىزلىق فلاكتلىرىنە نھايت وىر مىشلر . فقط
آلدىقلىرى يىرلرڭ اھالىسىنى توركلەشدىر مەدىكلەندىن بو
بويوكلك اونلرڭ ضعيف دوشمەلرىنە سەبب اولمش . ھانى
بىر بارداق لىموناطانك ايچنە فضلە صوقويوب چوغالتدىقچە
ناصیل شكرينىڭ قوتى آزالىرسە و طادى قاجارسە
ئويلە ... اسكىدىن بومىللىرى آيرى آيرى ، اولدوچقە ائى
ادارە ايتىمىشلر . صوگرا تىنظىمات ايشى بوزمىش . آھ بو
تىنظىمات ... بوايشتە اصل فلاكتىمىزڭ باشلانغىچىدۇر .

پىرىمو :

— عجايىب ، بو تىنظىمات نە ؟

دىيە صوردى . باباسى داھا مفصل آڭلاتمىغە
باشلادى :

— توركلەگىمىزى بوتون اونوتدوغمىز تارىخ ... بو
تىنظىمات ، آوروپا وارى قانۇنلرڭ بزم مىللىكلىمىزە تطبيقە
باشلانماسىدۇر . بو بابانچى و مضر قانۇنلر اسكى اسىرلىرىمىز
اولان رايالرڭ چوق ايشنە يارامىش . چونكى بو قانۇنلر

آوروپامدىتىدن ، يعنى خرىستىيانلىق روحنىدن دوغويوردى .
اسىرلىرىمىزڭ چوغىدە خرىستىيان اولدىقلىرىدىن حىياتلرىنە
بىچىلمىش قاققان گىچى اوپويور ، اونلرى ترقى ايتدىرىيوردى .
بزم توركلەرە گىلىنچە دىنمىز مىسلمانلىق اولدوغمىدىن
خرىستىيانلىقتىن چىققان بىر مۇسسە ممكىن دەگىل بزمە
گىلمەيور ، عكسى تائىرلر ھىصولە گىتيرىيوردى . سەلر
گىچىدى . اسىرلىرىمىز فىكرچە ، روچچە ، مەنىتچە بزمى
فرسىخ فرسىخ گرىدە بىراقدىلر . بزم بويوكلىرىمىز ھالا
غافل و بودالاجە « مساوات » اعلان ايدىيورلردى .
اسىرلىرىمىزڭ آلتە يىگى و ممكىل بىر سلاح واردى . بزمە
قىرىق براوق ... مىللىكلىمىزدە بوتون زەنگىنلىك آرزىمان
ايچىندە اسىرلىرىمىزڭ ، يعنى او اسكى و بارىشمازدو شىمانلر بىمىزڭ
آلتە گىچىدى . بزمە تار بىكچى براوشاق گىچى قالدق . عسكىرلىك
و مامورلىقتىن باشقا مىنبىمىز يوقدى . و صرف دولى و سياسى بىر
تەبىردىن باشقا بىر شى اولمايان « عثمانلى » نامى آلتە بوتون
دوشمانلىرىمىزى قار دەش صاييور ، اك بويوك توركلرى ،
مىثلا جىنگىز و ھلا گوگىچى اك مىمتاز حرب داھىلرىنى
چوچقلىرىمىز ، اك فنا آدمىلر اولاراق گوستەرىيوردىق .
نە يىگى و مىسلمانلغە مخالف اولمايان بىر تورك مەنىتى
ابداع ايدە بىليور ، نەدە آوروپادىن گىلن خرىستىيان مەنىتى
قبول ايدە بىليوردىق . فلاكت گىچىكمەدى ، روملر
دونامامىزى ناوارىندە دىنداشلىرى اولان آوروپالىلرە
ياقدردىقتىن صوگرا استىقلاللرىنى اعلان ايتدىلر . رومانىا
صرپ ، قاراداغ ، بولغارستان دە راحەت دورمايورلردى .
اياقلاندىلر . عصرلرچە قارىش قارىش قان دوكرەك
آلدىغىمىز يىرلىرى بىر ھىلەدە قايشىدىلر . نھايت المزدە
بو گونكى روم ايلى ايلە آنادولو قالدى . روم ايلى گىتمىك
اوزرە ايدى . شىرەك اوپانىلماز اوپوقوسىدىن گىنچ توركلر
اوپانىمىشلردى . مشروطىتى اعلان ايتدىلر . ايشتە دورت
سەدەر ھۆكۈمەتى ، عثمانلى ھاكىمىتى طوتويوردىلر .

پىتمىدى

عمر سىف الدىن

جلال ساھر

مطبعة خىريە و شركاسى